

**ΚΑΛΛΙΕΡΓΩΝΤΑΣ
ΤΙΣ ΑΞΙΕΣ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
ΣΕ ΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ**

PROJECT MANAGEMENT FOR CROSS- CULTURAL EXCHANGE PROJECTS IN EUROPE

PORTO, 23-28/10/2016

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ (1)

- Φορέας διοργάνωσης
- 43 συμμετέχοντες από 9 διαφορετικές χώρες
- 2 επιμορφωτές και 2 διοργανωτές
- Συνδυασμός :
 - θεωρητικών παρουσιάσεων
 - πρακτικών εργαστηρίων
 - πολιτιστικών εκδηλώσεων

(π.χ. Ξεναγήσεων στην πόλη του Πόρτο, Ευρωπαϊκών βραδινών κλπ) και

- ομάδων εργασίας για την προετοιμασία προτάσεων.
- Ωράριο εργασίας: 9.00-16.30

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ (2)

- Χωρισμός των συμμετεχόντων σε 2 βασικές ομάδες:

α) σεμινάριο διαχείρισης Ευρωπαϊκών προγραμμάτων (περιλάμβανε κυρίως παρουσιάσεις)

- Επιμορφώτρια: Julijanja

β) εργαστήριο δημιουργίας διαπολιτισμικών ομάδων (περιλάμβανε κυρίως βιωματικά εργαστήρια)

- Επιμορφώτρια: Christina

ΜΕΡΟΣ 1^ο

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

(επιμέλεια: Γρηγοριάδου Αναστασία)

ΔΙΕΘΝΗ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Nordplus , Nordplus Junior
- Europeans for peace
- West- Oestliche Begegnungen
- Aces
- eTwinning
- Scientix
- Erasmus+
- κλπ
- Έμφαση του σεμιναρίου στα Erasmus+

Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ERASMUS+

- Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Εκπαίδευση, την Κατάρτιση, τη Νεολαία και τον Αθλητισμό
- Βασισμένα στη στρατηγική της Ευρώπης 2020 για την Ανάπτυξη, την Εργασία, την Κοινωνική Ισότητα και την Ενσωμάτωση
- Στόχος των προγραμμάτων Erasmus+ είναι να ανταποκριθούν στις προκλήσεις και τις ανάγκες της σύγχρονης Ευρώπης, από τις οποίες ως πιο σημαντικές προσδιορίζονται οι παρακάτω:
 - ✓ η πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου
 - ✓ η ανεργία
 - ✓ οι αλλαγές που φέρνουν οι νέες τεχνολογίες
 - ✓ η ανάγκη της ανταγωνιστικότητας
 - ✓ η ενεργός συμμετοχή στα κοινά

ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

- Οι 5 στόχοι της Ευρώπης για το 2020 σχετίζονται με την:
 - **εργασία** (αύξηση της απασχόλησης)
 - **καινοτομία** (το 3% του ΑΕΠ στην καινοτομία)
 - **κλιματική αλλαγή/ενέργεια** (μείωση των εκπομπών καυσαερίων κατά 20% σε σχέση με το 1990, 20% της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, 20% αύξηση της ενεργειακής επάρκειας της Ευρώπης)
 - **Εκπαίδευση** (μείωση της σχολικής διαρροής, αύξηση των ποσοστών αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης)
 - **φτώχεια/κοινωνικό αποκλεισμό** (τουλάχιστον κατά 20 εκατομμύρια λιγότεροι όσοι ζουν στα όρια της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού).

ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΛΥΣΕΩΝ

- Λέξεις- κλειδιά στην αναζήτηση λύσεων για τα παραπάνω προβλήματα είναι οι λέξεις:
 - Καινοτομία
 - Δημιουργικότητα
 - Εκπαίδευση
 - Εκσυγχρονισμός
 - Διεθνοποίηση
 - Συνεργασία
 - Ανταλλαγή εμπειρίας
 - Ανάπτυξη δεξιοτήτων
 - Ποιότητα
 - Αριστεία

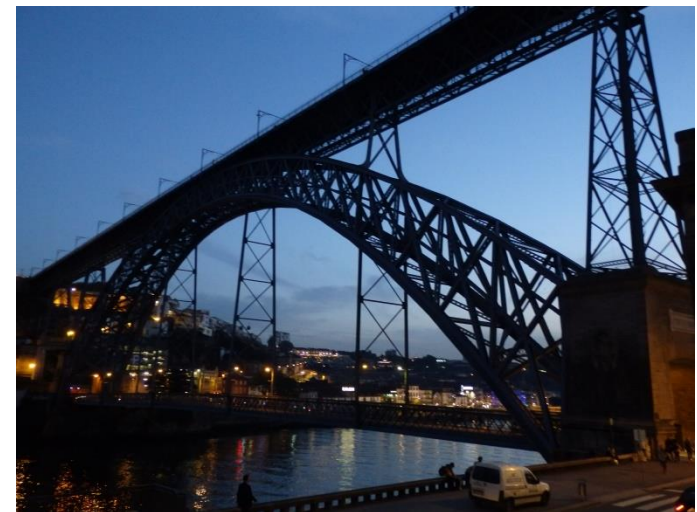
ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΝ...

- Ποικίλα Ευρωπαϊκά Εκπαιδευτικά Προγράμματα στο παρελθόν:
 - Lifelong Learning Programme, Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius, Grundtvig, Tempus κλπ
 - Σήμερα ενσωματώνονται στο Πρόγραμμα Erasmus+ σε μια προσπάθεια για νέες μορφές συνεργασίας, για νέες ιδέες, για μεγαλύτερη συνέργεια τυπικής, ημιτυπικής και άτυπης εκπαίδευσης, του κόσμου της εργασίας και της κοινωνίας των πολιτών...

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- Περισσότερες δυνατότητες σε μαθητές/σπουδαστές να βελτιώσουν τις δεξιότητες και την «απασχολησιμότητά» τους
- Υψηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα
- Διατομεακή συνεργασία και χρήση εργαλείων ΤΠΕ
- Καινοτόμες δράσεις για ενίσχυση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας
- Νέοι τρόποι για αλλαγές πολιτικής

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ERASMUS+

- Επίσημη ευρωπαϊκή αξιολόγηση και αναγνώριση δεξιοτήτων και προσόντων μέσω επίσημων Ευρωπαϊκών πιστοποιητικών (Europass, Youthpass, EQE, ECTS, ECVET, EQAVET κλπ)
- Αναγκαία η διάχυση και η δυνατότητα εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων
- Απαίτηση για ανοιχτή πρόσβαση στο παραγόμενο εκπαιδευτικό υλικό
- Διεθνής διάσταση μέσω της συνεργασίας πολλών διαφορετικών χωρών
- Εξασφάλιση της πολυγλωσσίας
- Ισότιμη αντιμετώπιση και ενσωμάτωση μη προνομιούχων μαθητών/σπουδαστών
- Ασφάλεια των συμμετεχόντων

ΤΑ ΠΕΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ERASMUS+

- Τα πεδία του Erasmus+ :
 - Youth,
 - Education and Training,
 - Sports

- Οι Βασικές Δράσεις (key actions) του Erasmus+ στην Εκπαίδευση: KA1, KA2, KA3, Jean Monnet

ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΚΑΘΕ ΒΑΣΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

- **ΚΑ1:** για κινητικότητατες ατόμων (σπουδαστών και προσωπικού) στο πλαίσιο, βέβαια, ενός σχεδίου ανάπτυξης του φορέα αποστολής (π.χ. σχολείου)
- **ΚΑ2:** για συμπράξεις (Συνεργασία για την καινοτομία και την ανταλλαγή καλών πρακτικών)
- **ΚΑ3:** για την χάραξη νέων εκπαιδευτικών πολιτικών
- **Jean Monnet:** για την προώθηση της αριστείας στη διδασκαλία και την έρευνα, εμπλέκει πανεπιστήμια και μεγάλες οργανώσεις (π.χ. αθλητικές)

ΚΡΙΣΙΜΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΑ ERASMUS+ KA1 και KA2

- Ποιες χώρες μπορούν να συμμετάσχουν; (εντός και εκτός E.E.)
- Ποιοι φορείς μπορούν να συμμετάσχουν; (εκπαιδευτικοί φορείς προσχολικής, πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, τριτοβάθμιας, τεχνικής εκπαίδευσης, εκπαίδευσης ενηλίκων κλπ)
- Πώς βγάζω pic code (αναγκαία προϋπόθεση για τη συμμετοχή ενός φορέα)
- Πότε λήγει η προθεσμία υποβολής νέας αίτησης; (Φεβρουάριο 2017 για το KA1, Μάρτιο 2017 για το KA2)

ΒΑΣΙΚΗ ΔΡΑΣΗ 1-KEY ACTION 1 (KA1)

- Κινητικότητα ατόμων (μετακίνηση ατόμων ενός φορέα αποστολής σε έναν φορέα υποδοχής σε άλλη χώρα, με σκοπό την εκπαιδευτική και επαγγελματική ανάπτυξη των ατόμων αλλά και των φορέων αποστολής)
- Η φιλοσοφία του KA1 : όραμα του σχολείου + προτεραιότητες ανάπτυξης του σχολείου + εκπαιδευτικές ανάγκες σχέδιο ανάπτυξης του σχολείου
- Περιλαμβάνει:
 - Σεμινάρια (structured courses)
 - παρακολούθηση εν ώρα εργασίας (Job shadowing)
 - Ανάθεση διδασκαλίας (teaching assignment)

ΒΑΣΙΚΗ ΔΡΑΣΗ 2 –KEY ACTION 2- ΚΑ2

- Συνεργασία για την καινοτομία και την ανταλλαγή καλών πρακτικών
- Βασικός στόχος: ο εκμοντερνισμός και η ενίσχυση της εκπαίδευσης, ώστε να μπορούν οι νέοι να αντεπεξέλθουν στις σύγχρονες προκλήσεις
- Η φιλοσοφία του ΚΑ2 : συνεργασία και προσδοκώμενα οφέλη και για φορείς (π.χ. σχολεία) και για άτομα (π.χ. διδάσκοντες, μαθητές, διοικητικό προσωπικό)

ΤΥΠΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑ2

1. Στρατηγικές συμπράξεις **για την καινοτομία** (σχολεία και άλλοι φορείς, π.χ. ερευνητικά κέντρα, πανεπιστημιακά τμήματα κλπ): απαιτούνται καινοτόμα αποτελέσματα/παραγόμενα προϊόντα (μεθοδολογίες, λογισμικά, εγχειρίδια κλπ) και εντατικές δράσεις διάχυσης και εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων.
2. Στρατηγικές συμπράξεις **για την ανταλλαγή καλών πρακτικών** (μόνο σχολεία)

ΚΡΙΣΙΜΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΑ ERASMUS+ KA2

- Πόση διάρκεια μπορούν να έχουν; Από 12 έως 36 μήνες
- Ποια θέματα μπορούν να αφορούν; (βλ. επόμενη διαφάνεια)
- Ποιες δραστηριότητες χρηματοδοτούνται και πόσο; (π.χ. Project management and implementation, transnational project meetings, transnational training/ teaching /learning activities, intellectual outputs, multiplier events κλπ)
- Είδη μετακινήσεων – “κινητικότητων” (π.χ. Σύντομης διάρκειας ανταλλαγές ομάδων μαθητών, μεγάλης διάρκειας ανάθεση διδασκαλίας κλπ)
- Ο σχεδιασμός και η πραγματοποίηση μιας δράσης
- Τι πρέπει να περιλαμβάνει μια καλή αίτηση;

TA ΘΕΜΑΤΑ

Access for disadvantaged
Agriculture, forestry and fisheries
Creativity and culture
Disabilities - special needs
Early School Leaving / combating failure in education
Economic and financial affairs (incl. funding issues)
Energy and resources
Enterprise, industry and SMEs (incl. entrepreneurship)
Entrepreneurial learning - entrepreneurship education

Environment and climate change
Ethics, religion and philosophy (incl. inter-religious dialogue)
EU Citizenship, EU awareness and Democracy
Gender equality / equal opportunities
Health and wellbeing
Home and justice affairs (human rights & rule of law)
ICT - new technologies - digital competences
Inclusion - equity
Intercultural/Intergenerational education and (lifelong)learning

International cooperation, international relations, development cooperation
Key Competences (incl. mathematics and literacy) - basic skills
Labour market issues incl. career guidance / youth unemployment
Natural sciences
New innovative curricula/educational methods/development of training courses
Open and distance learning
Overcoming skills mismatches (basic/transversal)
Pedagogy and didactics
Post-conflict/post-disaster rehabilitation

Quality and Relevance of Higher Education in Partner Countries
Quality Assurance
Quality Improvement Institutions and/or methods (incl. school development)
Reaching the policy level/dialogue with decision makers
Recognition, transparency, certification
Recognition (non-formal and informal learning/credits)
Regional dimension and cooperation

Research and innovation
Romas and/or other minorities
Rural development and urbanisation
Social dialogue
Teaching and learning of foreign languages
Transport and mobility
Youth (Participation, Youth Work, Youth Policy)

Topics

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΜΙΑ ΚΑΛΗ ΑΙΤΗΣΗ;

- Καλή περιγραφή στόχων και προσδοκώμενων αποτελεσμάτων
- Καλή περιγραφή δραστηριοτήτων – καλή τεκμηρίωσή τους σύμφωνα με τους στόχους
- Καλή κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των εταίρων
- Προστιθέμενη αξία του προγράμματος για άμεσα συμμετέχοντες και άλλους (π.χ. την τοπική κοινωνία)
- Ρεαλιστικό προϋπολογισμό σε σχέση με το τι χρηματοδοτείται
- Καλό σχεδιασμό της αξιολόγησης, της παρακολούθησης του προγράμματος και του ελέγχου της ποιότητάς του.
- Καλό σχεδιασμό της διάχυσης των αποτελεσμάτων και της βιωσιμότητας του προγράμματος

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑ1

- Συνάφεια του σχεδίου σε σχέση με τους στόχους και τις προτεραιότητες της συγκεκριμένης δράσης (μέγιστη βαθμολόγηση: 30 πόντοι)
- Ποιότητα του σχεδιασμού και της εφαρμογής του σχεδίου (μέγιστη βαθμολόγηση: 40 πόντοι)
- Επίδραση/Αντίκτυπος του σχεδίου και διάδοσή του (μέγιστη βαθμολόγηση: 30 πόντοι)

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑ2

- Συνάφεια του σχεδίου σε σχέση με τους στόχους και τις προτεραιότητες της συγκεκριμένης δράσης (μέγιστη βαθμολόγηση: 30 πόντοι)
- Ποιότητα του σχεδιασμού και της εφαρμογής του σχεδίου (μέγιστη βαθμολόγηση: 20 πόντοι)
- Ποιότητα της ομάδας και της συνεργασίας (μέγιστη βαθμολόγηση: 20 πόντοι)
- Επίδραση/Αντίκτυπος του σχεδίου και διάδοσή του (μέγιστη βαθμολόγηση: 30 πόντοι)

ΜΕΡΟΣ 2^ο

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ

Επιμέλεια: Κοκκινίδου Αυγή

Οι δραστηριότητες που υλοποιήθηκαν κατά την εβδομάδα της επιμόρφωσης μας από τους καθηγητές και επιμορφωτές που συνεργάζονταν με το Ινστιτούτο ifel στο Πόρτο της Πορτογαλίας στόχευαν στα εξής:

- **τη διαμόρφωση πολυπολιτισμικής συνείδησης**
- **την αποδοχή του διαφορετικού**
- **την ουσιαστική επικοινωνία απαλλαγμένη από στερεότυπα και δογματισμούς.**

Οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί κλήθηκαν να προβληματιστούν εποικοδομητικά :

- σχετικά με την πολιτισμική πολυμορφία,**
- να οικοδομήσουν σχέσεις αλληλοεμπιστοσύνης, αλληλοκατανόησης και αλληλοσεβασμού,**

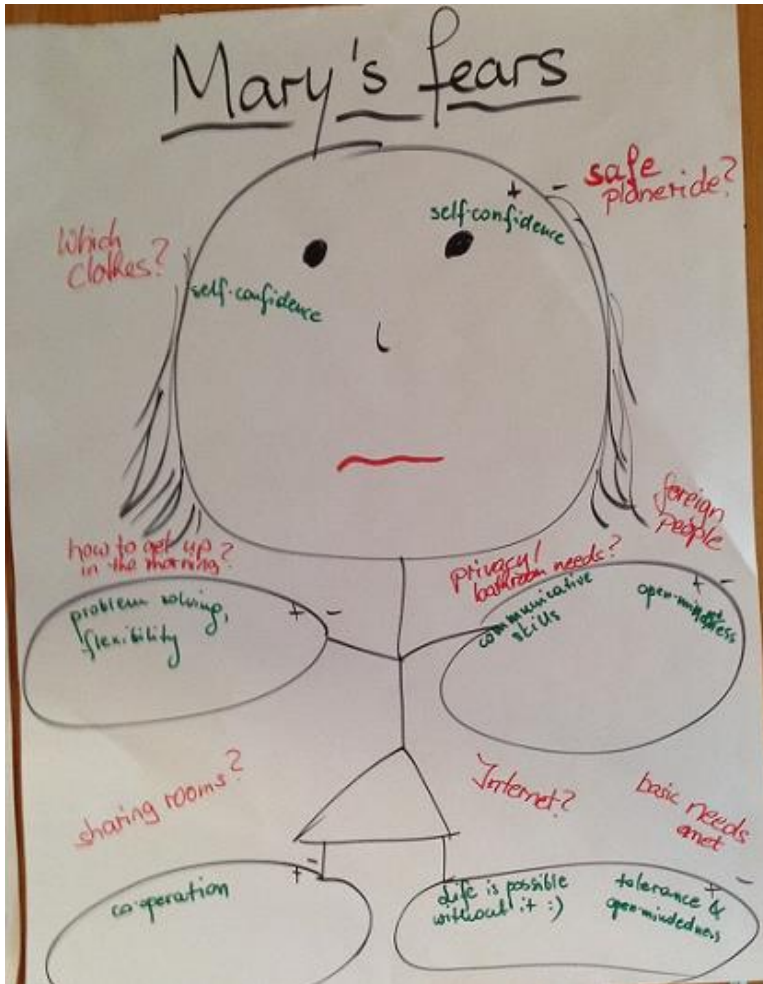
Οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί έμαθαν να συνεργάζονται δημιουργικά και δυναμικά έτσι ώστε το τελικό αποτέλεσμα να αντικατοπτρίζει την ανάπτυξη των δυνατοτήτων και ικανοτήτων τους στο μέγιστο βαθμό.

Στο τέλος, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να δημιουργήσουν ομαδικά και να εισάγουν στην ολομέλεια τις δικές τους προτάσεις, τις οποίες, επίσης κλήθηκαν να υλοποιήσουν ως δραστηριότητες, με τη συμμετοχή της ολομέλειας.

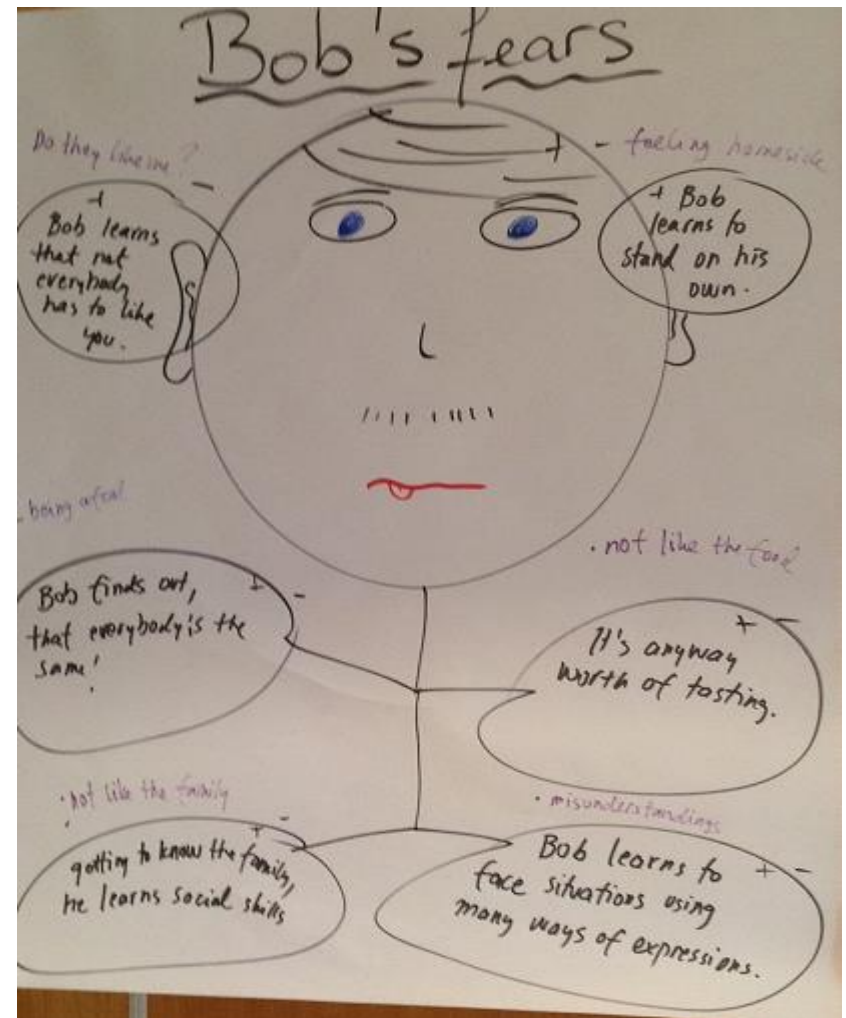
Η δραστηριότητα που περιγράφεται παρακάτω είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για τους μαθητές όσον αφορά τις μετακινήσεις τους σε άλλες χώρες στα πλαίσια υλοποίησης των προγραμμάτων ΚΑ2.

Θα μπορούσαμε να την ονομάσουμε,
«Οι φόβοι του Θανάση και της Μαρίας»

Mary's fears

Bob's fears

- Δίνονται στους συμμετέχοντες μεγάλες κόλλες χαρτιού στις οποίες υπάρχει το διάγραμμα του ανθρώπινου γυναικείου ή ανδρικού σώματος με πέντε κύκλους.
- Δίνονται τα ονόματα ενός αγοριού και ενός κοριτσιού.
- Οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε ομάδες των τριών ή των τεσσάρων ατόμων (ή και των πέντε)

- Οι συμμετέχοντες γράφουν στην εξωτερική περιφέρεια των κύκλων τους πιθανούς φόβους του αγοριού ή του κοριτσιού όσον αφορά τη μετακίνηση τους σε κάποια χώρα του εξωτερικού.
- Στο εσωτερικό του κύκλου γράφουν το πιθανό θετικό αποτέλεσμα για τον κάθε φόβο.

Έτσι αμβλύνονται οι φόβοι για το άγνωστο, το ξένο, το διαφορετικό και προβάλλεται η αξία του θετικού αποτελέσματος.

Δραστηριότητες

- 1. Γνωριμίας
- 2. Επικοινωνίας
- 3. Εμπιστοσύνης
- 4. Συνεργασίας
- 5. Ενεργοποίησης της αναγνωρισιμότητας του «άλλου», του διαφορετικού
- 6. Ευαισθητοποίησης και μεγαλύτερης κατανόησης της πολιτισμικής διαφοράς

Τα παιχνίδια ή οι δραστηριότητες, ή οι ασκήσεις γνωριμίας, επικοινωνίας, εμπιστοσύνης, συνεργασίας έγιναν σε κύκλο.

Αυτές οι δραστηριότητες έγιναν με κίνηση των χεριών ή με μετακίνηση ή με συνδυασμό των δύο - κίνησης και μετακίνησης.

- 1. Όλοι κινούνται στην αίθουσα με μουσική. Μόλις ο συντονιστής πει 2-4-5-9 τα άτομα πρέπει να φτιάξουν ομάδα που να απαρτίζεται από αντίστοιχο αριθμό ατόμων.
- 2. Ο συντονιστής κινεί κυκλικά τα χέρια στους μηρούς, ή παράγει ένα κροτάλισμα δαχτύλων ή χτυπάει με τις παλάμες τους μηρούς. Το πρώτο μέλος της ομάδας στα δεξιά του συντονιστή κάνει την ίδια κίνηση και ακολουθούν όλοι οι υπόλοιποι. Ο συντονιστής αλλάζει την κίνηση, αλλά τα μέλη αλλάζουν την κίνηση όχι παρακολουθώντας τον συντονιστή αλλά το άτομο στα δεξιά τους.

- 3. (Με πολύ ζωντανή μουσική) Ο συντονιστής δίνει την οδηγία να σηκώσουν τα μέλη του κύκλου το δεξί χέρι (4 φορές), το αριστερό χέρι (4 φορές), να αγγίξουν το δεξί αφτί, μετά το αριστερό αφτί, να δώσουν ένα ελαφρύ χτύπημα με την παλάμη στο δεξί ώμο, να δώσουν ένα ελαφρύ χτύπημα με την παλάμη στον ώμο αυτού που βρίσκεται στα δεξιά (ή στα αριστερά) και να δώσουν ένα ελαφρύ χτύπημα με την παλάμη στο δεξί γόνατο και μετά στο αριστερό γόνατο. Τα μέλη του κύκλου πρέπει να αυτοματοποιήσουν την κίνηση και να μην κάνουν λάθη διότι αποσυντονίζουν όλη την ομάδα.

- 4. Όλοι στέκονται σε κύκλο. Κάποιοι στέκονται πίσω από κάποιους άλλους. Το άτομο που βρίσκεται μπροστά κλείνει τα μάτια και βάζει χαλαρά τα χέρια στην κοιλιά. Εισπνέει και εκπνέει και συγκεντρώνεται στην εισπνοή και την εκπνοή. Το άτομο που βρίσκεται πίσω του, του κάνει μασάζ. Κάποια στιγμή όμως, το άτομο που βρίσκεται πίσω, με την οδηγία του συντονιστή, και χωρίς να το αντιληφθεί το άτομο που βρίσκεται μπροστά αλλάζει θέση με το διπλανό του.

- 5. Μπαίνουμε σε κύκλο και πιανόμαστε από τα χέρια. Ο συντονιστής περνάει γύρω από το λαιμό του και το ένα χέρι ένα καλώδιο σφιχτοδεμένο (για να μην λυθεί κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας). Το καλώδιο περνάει από τον ένα στον άλλο με τη βοήθεια των ατόμων στα δεξιά ή στα αριστερά τους, χωρίς όμως να λύνουν τα χέρια.
- 6. Ιστός: σχηματίζουμε κύκλο και πετάμε ένα κουβάρι ο ένας στον άλλο κρατώντας το νήμα στο χέρι μας. (Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα ο καθένας μας είπε κάποια λέξη ή φράση για την εμπειρία του κατά τη διάρκεια της επιμόρφωσης).

Ενεργοποίηση της αναγνωρισιμότητας του «άλλου», του διαφορετικού

- 7. Το παιχνίδι με την τράπουλα. Δημιουργούνται ομάδες των τεσσάρων-πέντε ατόμων που κάθονται σε τραπέζια. Δίνονται γραπτώς οι οδηγίες και οι κανόνες του παιχνιδιού (που όμως έχουν κάποιες διαφοροποιήσεις από τραπέζι σε τραπέζι.) Αφού οι παίκτες εξοικειωθούν με το παιχνίδι έχοντας παίξει ένα γύρο, ο συντονιστής απομακρύνει τις οδηγίες από το τραπέζι, και δίνει την οδηγία στους παίκτες να μην μιλούν καθόλου. Τότε μετατοπίζει κάποιους παίκτες και τους τοποθετεί σε διαφορετικό τραπέζι. Όμως οι νέοι παίκτες προσπαθούν να παίξουν με τους κανόνες που είχαν εφαρμόσει νωρίτερα, μη γνωρίζοντας ότι στο τραπέζι που τοποθετήθηκε ακολουθούν άλλους κανόνες ...

- 8. Η συγκεκριμένη δραστηριότητα απαιτεί δύο συντονιστές και δύο ισάριθμες ομάδες. Η οδηγία εκ μέρους του συντονιστή προς τα μέλη της μιας ομάδας, της ομάδας Α είναι να αφηγηθούν μια ιστορία μόλις συναντήσουν τα μέλη της ομάδας Β. Τα μέλη της ομάδας Β αρχικά θα πλησιάσουν κάποιο μέλος της ομάδας Α, αλλά μόλις αρχίσει η αφήγηση έχουν πάρει την οδηγία να αρχίσουν να απομακρύνονται. Έτσι, δημιουργούνται οι εξής συνθήκες:
 - Η ομάδα Α αφηγείται ενώ η ομάδα Β οπισθοχωρεί.
 - Η ομάδα Α αφηγείται ενώ η ομάδα Β γίνεται πολύ διαχυτική.
 - Η ομάδα Β αφηγείται ενώ η ομάδα Α περιεργάζεται το αφτί του αφηγητή στριφογυρίζοντας γύρω του.
 - Η ομάδα Β αφηγείται ενώ η ομάδα Α παρακολουθεί τον αφηγητή έχοντας γυρίσει την πλάτη

Ασκήσεις Αξιών

- 9. Το ποτάμι με τους κροκόδειλους
- 10. Το Νησί

Ευαισθητοποίηση και μεγαλύτερη κατανόηση της πολιτισμικής διαφοράς

- 11. Το Νησί Άλμπατρος
- 12. Το Παιχνίδι των εθιμοτυπικών κανόνων
- 13. Οι φόβοι του Θ. και της Μ.

- Δημιουργική Δραστηριότητα: Σύνθεση Ποιήματος ή Δρώμενου